

XI. Sociale, kulturelle og humanitære spørgsmål.

I. Flygtninge og statsløse personer.

(Dagsordenens punkt 30—31).

Til 3. udvalgs behandling af dagsordenens punkt 30: Flygtninge og statsløse personer, og punkt 31: Spørgsmål om hjælp til flygtninge, som drøftedes under eet, medgik ialt 11 møder i dagene 2.—14. januar.

Højkommissæren gav indledningsvis et sammendrag af de tidligere fremsatte oplysninger om flygtningesituationen ved IROs ophør og fremhævede de spørgsmål, der efter hans opfattelse i særlig grad påkaldte plenarforsamlingens opmærksomhed. Indenfor højkommissærens virksomhedsområde var en af de vigtigste begivenheder vedtagelsen af konventionen om flygtninges retsstilling. 15 lande havde underskrevet, og flere underskrifter, bl. a. Italiens og Grækenlands, kunne ventes. Trods konventionens mangler var højkommissæren af den bestemte overbevisning, at den som helhed betød et virkeligt fremskridt, og udtalte håbet om, at de 6 ratifikationer, der krævedes for konventionens ikrafttræden, snart måtte blive nået. — Højkommissæren omtalte endvidere betydningen af at få oprettet et tilstrækkeligt antal lokale repræsentationer og fremhævede nødvendigheden af det nærest mulige samarbejde mellem højkommissariatet og de frivillige hjælpeorganisationer.

Under debatten blev der af de østeuropæiske lande rettet de sædvanlige angreb dels mod IRO og højkommissæren, dels mod de allierede besættelsesmagter i Vesttyskland. De vestlige besættelsesmagter og en række oversøiske lande protesterede mod disse angreb, som de erklærede for grundløse.

Af de udtalelser, der blev fremsat om de forskellige regerings stilling til Genèvekonventionen, kan fremhæves følgende:

Repræsentanten for Storbritannien, der havde undertegnet konventionen, udtalte, at dens bestemmelser ikke var så liberale, som man fra britisk side havde kunnet ønske, men den måtte betragtes som et godt

grundlag for international enighed. Den norske repræsentant udtalte, at hans regering, som ligeledes havde undertegnet konventionen, agtede at anmode stortinget om bemyndigelse til at ratificere, så snart de nødvendige ændringer i den norske sociallovgivning var gennemført. Australiens regering overvejede muligheden af underskrift, dog med visse forbehold. Den canadiske repræsentant meddelte, at hendes regering endnu ikke havde afsluttet gennemgangen af konventionen og derfor fandt det mindre opportunt at stemme for en opfordring til andre lande om tiltrædelse.

Sovjetunionens repræsentant kunne ikke være med til at udtrykke tilfredshed med konventionen, hvis definition af begrebet „flygtninge“ var fundamentalt urigtigt.

Frankrig betragtede konventionen som overordentlig nyttig og ville utvivlsomt underskrive den. Den franske regering anså det imidlertid for nødvendigt først at ordne visse administrative og lovgivningsmæssige spørgsmål; underskrift og ratifikation ville derfor muligvis tage nogen tid.

Med hensyn til højkommissærens virksomhed vedtog udvalget med 25 stemmer (deriblandt Danmarks, Norges og Sveriges) mod 5, medens 15 afholdt sig fra at stemme, et af Columbia, Nederlandene, Jugoslavien og Storbritannien forelagt resolutionsforslag med følgende hovedbestemmelser:

- 1) Plenarforsamlingen tager højkommissærens beretning til efterretning;
- 2) udtrykker sin tilfredshed med afslutningen af Genèvekonventionen;
- 3) opfordrer alle i flygtningespørgsmålet interesserede stater til at underskrive og ratificere eller tiltræde den nævnte konvention; og
- 4) understreger den i 1950 (resolution 428 (V)) vedtagne opfordring til de forskellige regeringer om at samarbejde med højkommissæren.

Under debatten henledte den danske repræsentant opmærksomheden på, at man fra